

Mondj **nemet** a kalóznak!

Öl vagy ölel - semmi személyes

(Manuel Castells)

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

Szociológiai bulvár 15 percben

Kálmán András ASVA

Jogérvényesítők Konferenciája

Magyar Bíróképző Akadémia, 2009. április 22.

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

- ◆ Posztindusztriális társadalom:
 - Nem az ipari termelés a meghatározó, hanem a szolgáltatás,
 - A teljes termelés társadalmi beavatkozás tárgya. A vezetés, termelés-szervezés, elosztás modelljei programozottak (nem természeti/társadalmi törvények vagy kulturális előírások következményei).
 - A kulturális reprodukció iparosítja az oktatást, kutatást, eü-t, szellemi termékek és információk előállítását – terjesztését – fogyasztását. (*Alain Touraine*)

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

- ◆ Posztindusztriális társadalom
 - Tudás társadalom : (tudás gazdaság): a közgazdasági értelemben vett tudásipar (kutatás, fejlesztés, oktatás, IT stb. aránya szerint)
 - Információs társadalom : „az információ hatalom”, a hatalom központjában az információ technológia (ÍrásTudók felelőssége). Az „érvényes tudás” felezési ideje feleződik => élethosszig tartó tanulás... (*Darin Bell*)

A posztindusztriális (információs) társadalom hozzáférhetővé teszi a tudást a laikusok számára is, mert a tudás és az információ technológiák elterjedtnek a társadalomban és megtörik a központi struktúrák és csoportok Nagy Narratíváit....ezek a viszonyok „posztmodernekek” (*Lyotard*)

A posztindusztriális társadalom kifejlődésének kései szakaszában a globalizáció dominál a fejlett világban !

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

- ◆ Posztmodern társadalom

A posztmodern időszakban hiányzik a haladásba és a jövőbe vetett hit, és eltűnnek az illúziók. A materializmus, a természeti/társadalmi törvények megismerhetősége, a folyamatok kalkulálhatósága, az állami hatalom és a (modern) bürokrácia szervezési hatékonysága nem követendő cél/eszme. Az elvont ésszerűség helyett a civil társadalom a politika rangjára emelné a divatos mítoszokat, az archaikus ideológiákat, vallásokat stb.

A posztmodern társadalom „kialakulása” és az internet megszületése időben (csak időben?) egybeesett!!!

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

- ◆ **Hálózati társadalom** : az információs társadalom egyik kulcsfontosságú jellegzetessége : alapvető struktúrájának hálózati logikája...(nem = Internet, de az erőteljesen befolyásolja...) Új technikai és társadalmi paradigma !
- ◆ Jan Van Dijk : társas formáció a társadalmi és médiahálózatokkal, amelyek lehetővé teszik annak elsőrangú szerveződését minden lehetséges szinten (egyéni/csoportos/szervezeti/társadalmi). Ezek a hálózatok ennek a társ. formációjának minden egységéhez növekvő mértékben kapcsolódnak.

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

- ◆ ***Manuel Castells***: A társadalmi tér szerkezetének változása a mérvadó ! A kialakuló társadalmi struktúrák domináns funkciói az információs korban hálózatokba szerveződnek. A tőke, termelés, fogyasztás egysége nem az alany (egyén v. kollektív) , hanem maga a HÁLÓZAT, amelyen ezek áramlanak, s amely szubjektumok és szervezetek sokasága. Számítógépek, hálózatok, globalizáció : ami egyszer megjelenik, az időtől és tértől függetlenül ott marad, hogy a Hálózat elérje és elérhetővé tegye.
- ◆ ***A tér és idő összezsugorodik = tér-idő kompresszió !***

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

Folyt.

Hatalom (másokra erőszakolt akarat – fő megtestesítője az állam),

Termelés (az anyag/természet kisajátítása és átalakítása – meghatározó intézménye az osztály) és

Tapasztalat/kultúra (biológiai és kulturális identitásunk, ill. a természeti és társadalmi környezethez fűződő viszonyunk. Meghatározó intézménye a patriarchális család)

Együttesük , szerkezetük és együttes mozgásuk a társadalom jellemzője!

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

Hálózati társadalom: (új morfológia !): tanulásra képes, önirányító, minden oldalról határ nélküli szervezet. A legkevésbé strukturált szervezet minden olyan szervezet közül, amelynek még egyáltalán van struktúrája !

Multinacionális cégek (Google, Microsoft), globális tőzsde, interkontinentális kábítószer kereskedelem vagy az Al Khaida, nemzetközi jogilag legitimált gazdasági szervezetek (OECD, IMF, EU , ...) – az információs technológiák alkalmazásával feladatmegoldó képességük hatékonyabb !

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

A társadalom nem minden dimenziója és intézménye követi a hálózattársadalom logikáját, de a hálózattársadalom átfogó logikája a korábbi formákat elnyeli és maga alá kényszeríti (pl. tér-idő kompresszió)

A Hálózat maga is szelektál, értékeket jelöl = automatizáció : Kill or kiss – nothing personal...

INFORMACIONALIZÁCIÓ

Az informacionalizáció és globalizáció ellen elsődleges védelmi közösségek: Isten, haza, nemzet, család (a nemzetállam és a patriarchális család válsága ellen)

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

- > Hatalom: nemzetállamok fölötti szervezetek
- Termelés: globális pü-i piacok dominálnak a lokális gazd. tevékenység fölött (konfliktus: a tőke globális, a munkaerő lokális),
- Tapasztalat: individualizáció! Szemben az állami /családi reprodukcióra irányuló autoritással. Családi dezintegráció! Eredménye: új, kreatív formákban szerveződő hálózatok segítenek a gazdasági és interperszonális túlélésben (pl. szex és családi élet elkülönülése, elektronikus játszótér közösségei - BitTorrent)

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

A szocializáció egyre inkább egyéni, sajátosan individualizált. Számptalan hatás és egyik sem determinál! Az egyéni választások és döntések összessége lesz az értékkövetés és az életmód. Ezek egyénileg választott összessége lesz a társadalmi kultúra/tapasztalat. Nincs érték-dominancia ! Konfucius : virágozzon ezer virág! (de: tradícióvesztés- *Giddens*)

A kockázatok, a virtuális/globális és a lokális/egyéni ellentéte társadalmi méretű szorongásokat indukálnak! Ezek kezelése = új érték // misztérium, transzperszonális pszichológia , lámaizmus és jósda..// Id. még posztmodern társadalom...

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

Az anyagi/szimbolikus tények alkotta valóság elsüllyed a totális virtualításban, a minden időkből és minden terekből származó összes kifejezés ugyanabban a hipertextben keveredik, folyamatosan újrendeződik és bárhol és bármikor újra kommunikálható, az adó/küldő érdekeitől és a (be-)fogadók hangulatától függően.

(Ld. Elektronikus tömegkommunikáció :TV, on-line és keverékek keresők pl. Google)

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

Hogyan reprodukálható akkor a társadalom ?

Hogyan őrizhető a tradíció, támogatható a fejlődés?

Hogyan őrizhető meg a társadalom alrendszerének racionális működése?

A preferált értékek (racionalitás, autonómia, igazságosság, egyenlőség, önkifejezés, kreativitás) egyéni és társadalmi objektivációja?

Érték-válság, vagy az elit tudatos , értékellenes támadása-cselekvése ? (korrupció, intellektuális bűnözés)

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

Magyarország: egy időben agrár, ipari és posztindusztriális – mindenképpen posztmodern (archaikus posztmodern...)

Tradicionalis értékrend : kommunizmus legyengítette, a rendszerváltás csak a konzumot adta helyette...

Értelmiség és elit : lenyomva, bulvárosítva, illetve megvéve kilóra...

Média: szélsőségesen tematizált, nincs polgári igény : lefelé nivellál.

Vigyázó szemteket Párizsra vessétek?! Vagy Pozsonyra és Bukarestre?

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

Mi a teendő ?

- > Az Internet birtokba vétele! Enzesberger média-építőkövei ma az Internetre igazak: generációra és iskolára tekintet nélkül kell HASZNÁLNI, saját hálózat-specifikus eszközrendszerével !
- Az IT (info-technológia, ÍrásTudók) felelősségének , küldetéstudatának elmélyítése : oktatás, profitorientált cégek és nyilvános (public) elektronikus agórák ellenőrzése.
- Jogok és kötelezettségek, valamint a netikett globális újraértelmezése (azonosíthatóság, adatvédelem, személyiségi jogok, véleménynyilvánítás. Telefonbetyár nem, spammer igen? Fogasztóvédelem !!!!)

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

- Az új „userek”, (hátrányos helyzetűek, gyermekek és fiatalok) képzése használat és etikai/jogi szempontokból. „Jogosítvány nélkül hajtja, egészségét rendben tartja....”
- Az Interneten megjelenő szélsőségek szűrése, gazdáik izolálása.
 - Védett tartalmak jelölése (vízjel, elektronikus ujjlenyomat)
 - Filtrálás (szűrés) : több szinten, egyéni , csoport, ill. állami és társadalmi szinteken és színtereken (pl. korhatár, technikai leírások, pedofília és terrorizmus, szélsőséges rasszista uszítás
 - Rendészeti feladatok... állam és társadalom együtt : generikusan a Net az egy központúság ellen jött létre, de: a demokratikus és társadalmi ellenőrzés alatt álló államhatalom nem az

INFORMATION AWARENESS OFFICE
Scientia Est Potentia

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

*és.... legyünk többet a családdal, foglalkozzunk
többet a gyermekeinkkel!*

VÉGE

ASVA

Hálózati társadalom. Védekezhetünk-e?

◆ *Epilógus :*

Mit akarunk átadni a gyermekeinknek?

A felnőttek társadalma nem adott választ:

- születésre (gének, őssejtek stb.),
- halálra (eutanázia) és az
- életre (cél, eszköz, megfelelés).

„ ...hogy késsel , villával kell enni, ezt a tudást nem kell annyira erőltetni... (*Kálmán Bence, 28 éves*)

Köszönöm a figyelmet !